

A vertical photograph of a sunset. The sun is a bright, glowing orb near the horizon, casting a long, shimmering reflection on the water below. The sky is filled with soft, horizontal clouds, transitioning from a deep orange near the horizon to a pale, hazy blue at the top. The overall mood is serene and contemplative.

**Men kjokge
k' alaj
tjushejim?**

Verner Gitt

Men kjokge k`alaj tjushejim?

Adamlany kjobjusju, ol k`oj jeseng, joljur kjunlerine sag`ysh jetgenle da, jomjurljuknju (joljumsjuzljuknju) jusjunden sag`ysh jetmejdile, any bla birge sanlary k`abyrg`a kirgenlikge, alany tauusulmazlyk`, boshalmazlyk` dzhashaunu – ullu K`adar bla birge kjoklede dzhashaunu, neda dzhahanimde joljuunju kjozlerine kjorgjuztmejdile. Amerikanly aktrisa Drju Bjerrimor dzheti dzhyl bolg`anynda «Inoplanetjane» («Bashha dzherden kelgen») degen fantastika kinoda bash rol`nju ojnag`andy. Anga 29 dzhyl tolg`anynda (ol 1975-chi dzhyl tuug`andy), bylaj ajthandy: «Kishtigimden alg`a jolgenim bolsa, anga meni jetimi ashatyrla. Alaj bolsa, kishtikni sanlarynda dzhasharyk`ma men». Joljumnju jusjunde allaj sag`yshla, allaj k`arangylyk`, dzhuk` bilmegenlikden aman zat barmydy?

Issa fajg`ambar dzhashag`an zamanda Anga bek kjob adam dzhjurgendi. Alany kjobjusjunju soruulary, dzharsyulary da dzherde dzhashaunu jusjunden bolg`andy.

- **kelepen auruudan on adam sau bolurg`a izlegendile** (Luk. 17:13)
- **sok`urla kjorjurge izlegendile** (Mat. 9:27)
- **kim jese dab atasyndan k`alg`an mjulknju Juleshiujude bolushluk` sak`lag`andy** (Luk. 12,13-14)
- **farisejle anga hyjla soruula bla kelgendile: kesar`g`a tazir tjolejikmi, tjolemejikmi?** (Mat. 22,17)

Issa fajg`ambarg`a k`uru bir talaj adam kelgendile, Kjokge k`alaj tjusherge bollug`un Anga sorurg`a. Kim jese da bir dzhash Anga soruuu bolub, Issany izlegendi: **«Bag`aly Ustaz! Jomjurljuk dzhashaunu tabar juchjun mennge ne jeterge kerekdi?»** (Luk. 18,18). Issa anga dzhjuringing bla bajlamly bolg`an zatyngy dzhug`un k`ojma da sat, ol zamanda Any zzyndan baryrg`a bolluk`du. Alaj a ol dzhash adam bek baj bolg`andy da, mjulkjun, Issa ajthancha, satarg`a unamag`andy. Alaj jetgeni bla, jomjurljuk dzhashaudan k`uru k`alg`andy. Jomjurljuk dzhashaunu kjoklede izlegenle da bolg`andyla, alaj a Issa bla tjubeshib, ol zatny bilgenlerinde, ne kjureshib da allaj dzhashaunu tabarg`a izlegendile. Sjoz juchjun, Zakhej Issa bla tjubeshirge bek izlegendi, bolsa da, kesi izlegeninden jese talaj kerege kjob tabhandy – Issa Zakhejde k`onak`da bolg`an za-

manda, auuzlana turg`anlaj, Kjoknju tabhandy. Issa bylaj ajthandy: *«Myndan ary bu jujge nasyb kelgendi»* (Luk. 19:9).

Jomjurljuk dzhashaunu K`alaj tabarg`a bolluk`du?

Bashynda ajtylg`andan byllaj ojum jeterge bolluk`buz:

- Kjob Bajlyk`ny adam bir sejir kjun tabady. Siz, bagaly ok`uuchula, K`adarny kjuchju bla, bjugjunden bashlab jomjurljuk dzhashaunu tabarg`a bolluk`suz;
- Kjob Bajlyk`ny tabyu ne da bolsun, bir bochla bla bajlanyb tjujjudju;
- Kjob Bajlyk`ny izleuge ish jetib hazyrlyny kerek tjujjudju.

K`adarny sjozjune tajanmasak`, jomjurljuk dzhashaunu izlej, biz kesibiz jetgen onoula bla kesibizni kjureshiujubjuz dzhuk`g`a da dzhararyk` tjujjudjule. Klounnu jusjunden, kesini dzhyrynda bir jestradata dzhyrlauchu k`yz bylaj ajthandy: *«Adamlag`a kesini dzhyrlary bla k`uuanch keltirgeni sebebli, ol kjokge sjozsjuz da tjusherikdi»*. Adamlag`a bolushluk` jetgen fondnu tamadasy, tamam bir baj tishiryu, bir kerege k`aryusuz hallary bolg`an 20 tishiryug`a hak`syz dzhasharcha mekjam ishlegendi. Any dzhangyz bir izlegeni bolg`andy – ala tileklerinde bir tolu sag`aty ol tishiryunu dzhanyna sebeb bolurcha tilekle jeterge kerek bolg`andyla.

Kertisi bla da biz kjokge K`alaj tjuserge bolluk`buz?

Bu zatny bizge angylatyr juchjun, Issa byllaj hapar ajthandy (Luk. 14:16): Bir adam (haparda ol K`adarg`a dzhan salady) ulla k`urmanlyk` jeterge tebrengendi da (kjoknju jusjunden barady hapar), kjob adamg`a chak`yryu k`ag`ytla dzhibergendi. Myndan ary bolg`any adamny jesin k`atyshdyrychady. Bjuteu k`urmanlyk`g`a chakrylganla, baralmazlyk`laryn ajthandyla: *«Biri-biri bla kelishgencha, bary da kechmeklik tilegendile»*.

Birinchisi ajthandy: men dzherni satyb alg`anma...

Jekinchisi: men on jogjuznju satyb alg`anma...

Juchjunchjusju: men jujdegilenngen jetgenme, ol sebebden baralmazja».

Issa sjozjun k`urmanlyk`g`a chak`yrg`anny ajthany bla boshajdy: *«Men chak`yrg`anlany bir dzhangyzy da k`urmanlyk`dan auzuna tijirlik tjujjudju»* (Luk. 14:24).

Mynga kjore, Kjok Bajlyk`ny tabarg`a bolluk`du, alaj a, tas jeterge da bolluk`du. Any onouun jetgen – biz chak`ryunu k`abyl jeterikbizmi, og`ese kabyl jeterik tjujjubjuzmju. Andan tynch zat barmydy? K`ajdam! Bara-bargan zamanda bizni bir k`auumubuz Kjok Bajlykg`a tjushalmasala, any sebebi alany bilmegenliklerinden tjujjudju, chak`ryug`a jes bjolmegenlikden bolluk`du.

Haparny bashynda ajtylg`an juchjusju bizge julgju bolurg`a bolmajdyla, nek deseng, alany biri da chak`ryug`a jes bjolmej, k`urmanlyk`g`a kelmegendile! Alag`a k`aramaj, k`urmanlyk` jetilgendi! Ala og`aj degenlerinden sora, dzhujjushan dzhangydan chak`ryula iedi, alaj a bu dzhol chak`ryula altyn harifle bla dzhazylmaj, tjuz k`ag`ytla boladyla. Alada bylaj dzhazylady: «Keligiz!» Ol k`ag`ytlanı alg`an har biri, alany orunlary hazyr bolub turg`anlaryn biledile. Sora? Adamlı keledile. Birem-birem tjujjul, dzhoppu-dzhoppu bolub. Kesek zamandan, k`urmanlyk` jetgen adam, dag`yda kjob orun bosh k`alg`any kjoredi. Ol kesini dzhumushchusuna: «Bar da, jentda kelircha singdir bashlaryna...»

Bu hapar bizni bjugjunjubjuznju ariı suratlajdy. Kjobde jentda bosh orun kjobdju, K`adar da bizge: «Kel da, kjobde kesingi ornungu al. Ak`ylly bol, kesinge jomjurjuk orun hazyr lab k`oj! Bu ishni bjugjunden ary sozma!» - dejdi.

Kjok, adam-adamg`a ajtmazcha, alaj igidi, ariıdu. Ol sebebden, Issa any alamat k`urmanlyk` bla tengleshdiredi. Kesini Karinfjanlag`a birinchi chak`ryuunda 2:9 kjoknju jusjunden bylaj ajtylady: «*Any sjujgenlege K`adar kishi jomjurjunde kjozju bla kjormegen, k`ulag`y bla jeshitmegen, jomjurjunde dzhjureginde bolmag`an bir bajlyk`ny bergendi*». Bu dzherni jusjunde kjok bla tengleshdirircha bir zat da dzhok`du. Anda ajtyb-ajalmazcha bir sejirdi! Biz ary tjusher juchjun ne k`aryuubuznu da ajamazg`a kerekbiz - Kjok allaj bag`alydy.

K`adarny dzhashy Issa kjoknju jeshiklerin bizge keng achhandy, jemda Any kjuchju bla bizge ary tjushjuu alaj k`yjyn bolluk`

tjujuldju. Jendi har ne zat da bizni kesibizdendi. Dzhangyz ol zatny kjormegenle, ol juch adamcha, chak'yurunu k`abyly jeterik tjujuldjule.

Dzhanybyzny sak`lau Issany kjuchju bla keledi

«Apostollany jetgen ishleri» degen kitabda (2:21) biz tamam kerekli sjozleni tababyz: «***Kim da bolsun, K`adarny (Issany) atyn ajthan sak`lannyk`dy***». Ol Dzhangy Zavetni ara mag`anasydy. Pavel apostol Filippy shaharda tjurmede turg`anlaj, alajyny k`arauulu bla ushag`yn bu sjozle bla boshag`andy: «***Issag`a ijnansang, sen kesing da, saulaj jujdeging da sak`lannyk`syz***» (Dejan. 16:31). Dzhazylg`an az, k`ysha bolg`anlyk`g`a, mag`anasy adamny dzhashauun dzhengil og`una tjurlendirige sebeb beredi. Ol keche og`una, k`arauul jetgen dzhangylychларына kechmeklik tileb, bjuteu dzhanyn Issag`a burg`andy.

Biz tolu, amalsyz bilirge kerekli dag`yda bir zat bardy: Issa bizni jomjurlyk k`yjnlyk`ny dzholundan - dzhahanimden k`utharyg`a izlejdi. Indzhil athannga kjore, kjokde da, dzhahanimde da adamla jomjurleri turluk`dula. Alany turur dzherlerini biri bek alamat, jekichnchi - k`yjnlyk`ny, azablydy, k`ork`uuludu. Bashha tjurlju juchjunchju zat dzhok`du. Dzhany chyk`g`andan sora, besh minutdan kishi da ajtallyk` tjujuldju auushhany bla har zat da boshalady deb. Baryna da Issa onou jetedi. Bizni jomjurlyk dzhashauubuz dzhangyz Issany k`olundady, jemda bizni any bla kelishiujubzude!

K`achan jese da men lekcijala ok`uj Pol`shag`a barg`an jedim da, sora bizni Osvencimde tutmak`lany lagerlerine jeltidle. Juchjunchju rejhni zamanynda ol dzherde ullu artyk`lyk`la jetilib turg`andy. 1942-chi dzhyldan 1944-chju dzhylg`a derinchin million dzharym tutmak`ny gaz bla joltjurgendile, dzhanlary saulaj kujdjurgendile. Alany kjobjusju chuuutlu bolg`andy. Adabijatda byllaj zatny jusjunden «Osvencimni dzhahanimi» degen angylam dzhjurdju. Bir kerege alty dzhjuz adamny «syjnydyrg`an» gaz kamerag`a kirgenikde, men bu angylamny jusjunden kjobj sag`ysh jetgen jedim. Bu bek ullu artyk`lyk`dy. Byllaj zat tjuz adamny myjysyna syjnmaidy. Alaj a ol kerti dzhahanim bolg`an bolurmu?

Bizni jekskursijag`a barg`an bjolegibiz ol gaz kameralany tolu kjorjurcha bolum bar jedi. Nek deseng, busag`atda alajda allaj artyk`lyk`la jetilmejdile. Ol k`yjnlyk`lany 1945-chi dzhyl tohtathandy. Osvencimni gaz k`yjnlyg`y zaman bla bir talajny barg`andy, Indzhilde ajtylg`an dzhahanimni ua

zaman tyjg`ychy dzhok`du. Osvencimni muzejini kirgen dzherinde k`abyrg`ag`a kerilib turg`an adamny suraty kjozjume ilindi. Kim jese da bir tutmak`, alajda k`abyrg`any chjupjula k`yryb, men da bylajma degen mag`anany bergendi. Ol tutmak`, anycha bashhala bla birge gaz kamerada jolgendidi, alaj a, Sak`lauchu Issany bilgendi. Ol allaj hudzhu dzherde dzhan berse da, kjoknju jeshikleri anga achyk` bolg`andyla. Dzhangy Indzhilde ajtylg`ancha, Issa bizni sak`lab kjureshgen dzhahanimden (sjoz juchjun, Mat. 7:13; 5:29-30; 18:8), adam k`utulallyk` da, sak`lanallyk` da tjujjuldju. Osvencim bla tengleshdirgende, dzhahanim jomjurleni uzag`yna «ishlejdi», alaj bla kesek zamanny ajlanallyk` tjujjulse dzhahanimde.

Kjok da tauusulmajdy, haman da turady. K`adar bizni jeltirge izlegen dzherdi ol. Ol sebebden, K`adarny chak`yryuuna og`aj demegiz da, keligiz. Tejrini atyn ajtyb, alaj bla kesigizge orunla hazyrlag`yz!

Bir dzholda, lekcija boshalg`andan sora, bir tishiryu, auazy k`altyraj, menнге byllaj soruu berdi: «Kesinge jomjurljuknju hzyrlab k`ojarg`a bolluk`mudu? Ol zat jekskursijala bardyryuchu bjurog`a ushamajmydy?». Men any bla hosh boldum: «Kishi jertderekden hazyrlamasa, ol ajag`yna dzhetalmajdy. Siz Gavaj dzharym ajrymkannga baryr juchjun, k`olug`uzda biletigiz bolurg`a kerekdi.». Ol dag`yda menнге bylaj sordu: «Bilet alyr juchjun, any bag`asyn tjolerge kerekdi da?» - «Igi da, kjokge biletig bolur juchjun da – tjolerge kerekdi! Alaj a ol biletni bag`asy allaj ulludu, any berir k`aryuu bir adamny da dzhok`du. Anga tyjg`ych salg`an biz jetgen gjunahladyla. Tejri kesini dzherinde k`allaj da bolsun, gjunahny kjotjurmejdi. Kim da bolsun, mynda dzhashauundan sora tejrini k`atynda kjoklede dzhasharg`a sjue jese, ol kesini gjunahlaryndan tolosu bla k`utulurg`a kerekdi. Gjunahlany kecherik dzhangyz K`adardy da, k`uru oldu sizni aladan bosh jeterik! Ol alaj jeter juchjun, K`achha chjujlenib, kesini k`any bla tjolegendidi sizni gjunahlaryg`yz juchjun».

Alaj jese, men kjoklede jomjurljuk dzhashaunu tabar juchjun, ne jeterge kerekme? Tejri bizni har biribzni Sak`lar juchjun, bizni birem-bashha chak`yrg`an jetedi. Indzhilni kjob dzherinde ajtylady Tejirini chak`yryuuna jes bjoljugjuz, deb»

- **«Tar k`abak` jeshikleden sybdyrylyb joterge izlegiz»** (Luk. 132:24).
- **«Kechmeklik tilegiz, nek degende, Kjok bajlyk` dzhuuuk`lashhan jetgendi»** (Mat. 4:17).

- «*Tar k`abak` jeshikleden jotjugjuz; alaj demeklik, jerkin k`abak` jeshikle bla jerkin, bosh dzhol azabha jeltedile; nek deseng, tar jeshikle bla tar dzhol dzhashaug`a jeltedile, alaj a kjobjusju alany tabalmajdyla*» (Mat. 7:13-14).
- «*Sen chak`yrylg`an jomjurljuk dzhashaug`a dzhabysh, k`adal*» (1 Tim. 6:12).
- «*Issag`a tolu ijnansang, sen k`alyrsa...*» (Dejan. 16:31).

Bu zatla bary da bizni ijnandyrg`an jetedile, tohtausuz chak`yrg`anlaj turadyla. Alada bolumnu artha salyrg`a bolma`any, johtem atlarg`a kereklisi ajtylady. Dzhangyz tilekledile, tolu ijnanyudu chak`yryug`a bizni dzhuuabybybz. Sjoz juchjun, ol tilek byllaj bolurg`a kerkdi:

«Syjly Issa, jendige deri Sen bolmag`ancha dzhashab turg`anma men. Bjugjun meni Seni bildim, Seni tanydym. Birinchi kere tileklerimi Sennge ajlandyryrg`a izleme. Jendi men dzhandet da, dzhahanim da bolg`any bildim, ijnandym. Meni dzhahanimni otundan Kesing sak`la, Sennge bjugjunnge deri ijanmaj turg`anymy da bir kech, deb tilejme. Busag`atda men izlegen dzhangyz bir zat bardy – jomjurljukge Kjukde Seni k`atyngda bolurg`a. Ne igilikle, ne kerekli dzhumushla jetgen jesem da, ala bary da mennge Kjukde orun «hazyrlaryk`» tjujjuldjule. Dzhangyz sennge ijnanyuum bla tabynyuum acharyk`dyla mennge Kjuknju k`abak` jeshiklerin. Ne juchjun deseng, sen meni sjujgen jetese, ne juchjun deseng, Sen meni gjunahларыmy kesinge alyb, K`achda jolgense. Kesingi joljumjung bla meni dzhanymy tazalag`ansa. Tuug`anymdan bjugjunjume deri jetgen gjunahларыmy kjorgening juchjun, men Sennge razyma. Dzhashauumda jetgen gjunahларыmy sen baryn da ariu bilese: ol k`oj jeseng, men kesim bilgenleni da, men jertde un-utub boshag`anlany da. Meni jusjumden Sen har neni da bilese. K`uanchaha bolsun, k`yjnlyk`g`a bolsun, dzhjuregimi har

urg`any Sennge belgilidi. Men Seni allyngda – achk` kitabha ushajma. Busag`atda bolumum bla men Seni allynga baralmajma, Kajokge da tjushallyk` tjujume. Ol sebedden, men Senden tilejme: men hak` dzhjuregim bla sok`uranningan – kech gju-nahlarymy. Bjugjunden bashlab, men Seni bujruk` beriuchjuge sanajma kesime. Kesingi jerkinliginge al meni dzhashauumu. Sen sjujgencha, sen bujurg`ancha dzhasharg`a izlejme men.

Tilejme, mennge Seni bla bolurg`a chyrmau bolg`an zatladan ariula. Sen dzharathan zatlany sal meni dzhjuregime, dzhany-ma. Ach mennge Kesingi Sjozungju tahsalaryn – Indzhilni. Any jujusju bla Sen mennge ajtyrg`a izlegen zatlaryngy anglyat, jemda any jusju bla bir bildir mennge dzhashau kjuch, k`aryu k`alaj alyrg`a bollug`un, k`uanchny tatyuun. Myndan ary Sen meni PATChAHYMSA, Sen ajthanny jete, Seni zyngdan baryrg`a bolush. K`ajsy dzhol bla, k`alaj baryrymy bir kjorgjuzt, tilejme. Meni jeshitgening juchjun Senge ullu bjujureu jete-me. Sennge ajlanyb tabaryk`ma Kajoknju, Seni bla bolluk`ma birge. Jendi Sen ne tjurlju churumda da, k`alajda da meni bla bollug`ung ullu k`uanchdy. Tilejme, Sennge menicha ijanngan bashha adamlany tabarg`a bolush. Haman da Seni atyngy jeshite, Indzhilni dzhoruk`lary bla dzhashag`anla bla bir tjubeshdir, tanyshdyr. Amin».

Professor, tehnika ilmulany
doktoru Verner Gitt

Title of the original edition: Wie komme ich in den Himmel?
Author's homepage: www.wernergitt.de

Bruderhand-Medien
Am Hofe 2, 29342 Wienhausen, Germany
Tel.: +49 (0) 51 49/ 98 91-0, Fax: -19
E-Mail: info@bruderhand.de, Homepage: bruderhand.de

Nr. 867: Karachay (lateinisch), 1st edition 2013